

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 14 FEBRUARI 1904

N^O 20

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Lars Mauritz Törngren. — Kejsar Wilhelms representant till Norge. — Det högre militärbefälet. — "Gamle Max berättar" af Allen Macklin. — Hundraårsdagen af Runebergs födelse. — S. de Cs karavanseraj. — Apan August å Sveateatern. — Sveriges undsättningsexpedition till Aalesund. — Vältaliga bilder från Aalesund. — Från Sabbatsbergs sjukhus' 25-årsjubileum. — En djurskyddsvän. — En bild från riksdagen. — Nya porträtt från Europas furstehus. — Ett jubileum. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

Foto. Klemming, Stockholm.

Klitché: Ken. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—(189)

LARS MAURITZ TÖRNGREN.

PROFESSOR, FÖRESTÅNDARE FÖR GYMNASISTISKA CENTRALINSTITUTET.

LARS MAURITZ TÖRNGREN.

Många produkter af svenskt geni och svenskt arbete ha i utlandet vunnit fast mark och erkännande — om också detta först haft att passera svårigheter af allehanda slag. Bland allt det som i Sverige har hemortsrätt men som ständigt gjort och ännu i dag gör kontinentala landvinningar är den svenska gymnastiken, Lings gymnastik, måhända mest framträdande. I den mån den fristående gymnastikens stora betydelse och den Lingska metodens företrädaren blifvit erkända, ha de olika ländernas gymnastik-konster fått gifva vika för den svenska gymnastiken.

Per Henrik Ling, denne entusiastiska natur, som ville skapa en fosterländsk hjältedikt, hvilken för Skandinavien skulle motsvara hvad Homeros' epos var för Grekland, lyckades trots all hänförelse och

aktiva, dels passiva och dels s. k. blandade former. Och allt skall gå »korrekt» till, om också tillvägagångssättet måste växla efter de individuella behoven. Men ett allmänt gemensamt mål finnes dock i de mest olikartade fall: det är inflytelse på nerv- och blodsystemet.

Ling, som hade att för sitt systems framgång motarbeta många hinder, utverkade emellertid en k. förordning af den 5 maj 1813, att ett gymnastiskt centralinstitut blef upprättadt i hufvudstaden. Hela dess tjänstepersonal bestod till en början af — honom själf. Hvilken roll detta gymnastiska centralinstitut sedermera kommit att spela i den gymnastiska undervisningen här i Sverige är väl bekant. Därifrån utgå årligen en mängd examinerade såväl gym-

FRÅN
GYMNAS-
TISKA
CENTRAL-
INSTITU-
TET
I
STOCK-
HOLM.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Benet Sjöbergström

1. SABELFÄKTNING VID GYMNASTIKLÄRAREKURSEN.
2. EN GYMNASTIKLEKTION.

allt hvad han skref, på intet sätt härmed, men den forne fäktmästaren i Lund uppfann och utöfvade i stället ett gymnastiskt system, som ännu i dag är öfverträffadt och af ovärderlig nytta för hälsans bevarande eller återvinnande.

Lings system är, som bekant, från början till slut anpassadt i öfverensstämmelse med bestämda fordringar, motsvarande de enklaste mekaniska, anatomiska och fysiologiska lagar. Det grenar ut sig i fyra olika afdelningar: pedagogisk gymnastik, vapenföring (militärgymnastik), sjukgymnastik (medikal gymnastik) och estetisk gymnastik. Rörelserna äro dels

nastiklärare som manliga och kvinnliga sjukgymnaster, och ett antal officerare från armén äro årligen kommanderade dit.

Gymnastiska centralinstitutets chef är för närvarande professor Lars Mauritz Törngren, född på Trosby i Fjellmo socken, Östergötlands län, den 4 febr. 1839 och sålunda nyligen 65 år. T. var först flottofficer han blef 1859 sekondlöjtnant vid flottan och deltog i flera sjöexpeditioner, beordrades 1866 till löjtnant och 1875 till kapten. Efter fullbordad tvåårig kurs vid Gymnastiska centralinstitutet anställdes han 1864 som biträdande och snart därpå som

extra lärare vid institutet, där han 1873 blef lärare på den pedagogiska afdelningen, 1882 efter Hjalmar Ling — den äldre Lings son — professor och öfverlärare vid samma afdelning och 1887 efter Gustaf Nyblæus föreståndare för Gymnastiska centralinstitutet. 1867—85 var T. äfven lärare i gymnastik och fäktning vid Sjökrigsskolan och 1875—81 ledare af gymnastik och fäktöfningarne vid exercisskolan å Skeppsholmen i Stockholm.

T., som från trycket utgifvit åtskilliga skrifter — bland annat en om »fria lekar», hvilka han studerat i utlandet och alltid sökt bereda en bättre

ställning vid de svenska uppfostringsanstalterna — har ständigt varit en Lings trogne efterföljare och gjort front mot försöken att uppblanda den rena Lingska gymnastiken med mer eller mindre akrobatiska öfningar. Det finnes svenska sportmän, som låtit och låta tala om sig mer än professor Törngren, men han är icke heller, tro vi, modern sportman i fråga om täflingar o. d. Han tager sakerna på ett något annat sätt, med ett djupt allvar, men utan lust att briljera i det offentliga. Han är, såsom det anstår en man på hans ansvarsfulla plats, vetenskaplig.

KEJSAR WILHELMS REPRESENTANT TILL NORGE.

Som bekant sände kejsar Wilhelm, genast vid underrättelsen om Aalesundsbranden, en undsättnings-expedition dit under ledning af sin personliga vän och flygeladjutant, Friherre von Grumme, hvilken jämväl skulle vid tillfället representera sin monark. Vi meddela ett porträtt af den framstående tyske marinficeren samt en grupp af Friherren jämte Friherrinna, hvilken senare varit sin make

behjälplig i undsättningsarbetet i den härjade lilla norska staden. Denna grupp togs å stationen i Halmstad för HVAR 8 DAGS räkning af vårt förtärfylliga fotografiska ombud där, herr Orla Bock.

Hvad Friherre Grumme uträttat i Aalesund, dels genom personligt ingripande och dels såsom högste ledare af expeditionen, är rent af beundransvärdt. Och förutom hvad denna arbetsförmåga i och för sig utförde, verkade den uppmuntrande och kraftgivande på de modfälda. Vid makens sida stod värdigt den själfuppoffrande friherrinnan v. G. Det är ingen småsak att som sjuksköterska vara behjälplig i en ödelagd stad bland 10,000-tals husvilla, skadade, sjuka och af skräck halft förlamade människor. Den hjälpande hand som räcks och så kraftigt bisprungit de olyckliga i vårt broderland — den har ock varit en broderhand. Ty Kejsar Wilhelms Flygeladjutant är svenskfödd — Stockholmsbarn, fadern ene innehafvaren af den bekanta firman Grumme & Son i Stockholm HVAR 8 DAG brukar ju ej vara mångordig, men då vi nu uppehållit oss något längre vid det älskvärda friherrliga paret, ha vi därmed velat uttala vår beundran för det sätt på hvilket Friherre v. G. fyllt sitt värf och för de känslor båda lagt i dagen för vårt broderfolk.

Foto, Orla Bock, Halmstad.

FRIHERRE OCH FRIHERRINNA VON GRUMME.

Kliché: Renat Skulptörarene

DET HÖGRE MILITÄRBEFÄLET.

Frih. CARL ROSENBLAD.
Nyutnämnd öfverste och sek.-chef vid Lifreg. dragoner.

Frih. R. är född 54, blef 74 underlöjtnant vid Lifgardet till häst, där han 78 utnämndes till löjtnant, 91 till ryttmästare, 96 till major och 98 till öfverstelöjtnant.

GAMLE MAX BERÄTTAR.

II. SPÖKET PÅ LADY FLORAS VIND.

SVENSKT ORIGINAL FÖR HVAR 8 DAG AF ALLEN MACKLIN.

(Forts. och slut fr. föreg. n:r)

— Vi sade inte mycket. Hvad skall man säga då man mötes efter en half lifstid och räcker hvarandra händerna öfver spillrorna af allt som varit en kärast och dyrast i världen? Ja, hvad skall man säga? Vi bara sutto och sågo på hvarandra, läto skuggorna draga förbi som de ville.

— Men säg mig gosse, kom jag mig slutligen för med att säga, hur kom du hit — och hvad den store Dickens hade du på vinden att göra?

— Det var mors bref, sade han med sin hesa flämtande röst, lungsotens tonfall, som ingen kan misstaga sig på, då man en gång hört den. — Mors bref. De drogo mig. Ha dragit mig hela mitt lif — De ligga därute. Bakom cisternen — —

— Bakom cisternen!

— Ja. Hon -- lady Flora — ville ju inte låta mig ta dem med hem — fast jag bad för dem — — Bränna mors bref kunde jag ju inte — Mors bref! Kunde lika gärna brännt mitt hjärta — Fick finna på annan råd — — Gjorde ett paket af dem — slog in den i vaxduk, så att de skulle bevaras väl — — och släppte ned dem bakom cisternen. Där skulle de ligga i förvar —. Tänkte alltid att en gång — då jag blef stor — och rik — skulle jag komma tillbaka hit och — — köpa huset. Sådant är ju en småsak då man är fjorton år, Rob — — en småsak, — en ren småsak — oh!

— Han fick ett förfärligt hostanfall, som skakade den fattiga utmärglade kroppen som om den skulle slitits i stycken. Det dröjde en god stund innan han kunde tala igen.

— Ja, ja. Du ser att jag är märkt —, började han efter en stund. Kan inte räcka länge nu — Gud ske tack och pris! — Underbart hvad man tål innan man får komma till ro — —. Skulle bli en stor konstnär, förstår du —, återtog han efter ett litet uppehåll. Det var också mors dröm. Skulle till akademien — Rom — Paris — — Så gick allt öfver ända — du vet. — Mor — far — rikedom — lycka — — allt borta med ens. Bortspoladt! — Syndaflo den, ser du — Jorden öde och tom — mörker öfver djupet — — Och konsten — konsten — den — — Fick aldrig utbildad mig riktigt, förstår du. Hade väl inte energi nog heller. Man skall ha näbbar och klor för att ta sig fram i denna världen. Jag passade visst aldrig riktigt. — — Gått med evig hemlängtan. Somliga få göra det. Här i de här rummen som liten gosse — — längtade mig rakt sjuk ibland — — längtade så det värkte i bröstet — — men så kommo ju alltid breven — mors bref — och indrade — — Har längtat efter — — efter henne — hela lifvet, förstår du. Efter kärlek — — godhet — finhet — den där luften — som man andades som barn och aldrig — aldrig sedan. Ja, du med, Robbie. Mins ju ditt hem! — Ren — ren och varm

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

HUNDRAÅRSDAGEN AF RUNEBERGS FÖDELSE,

Kitché: Kem. A.-B. Brott Sjöföresparre Sthlm.—Gbg

den 5 februari, firades i Stockholm hufvudsakligen genom en festlig lyrisk-dramatisk representation å Svenska teatern. Grefvinnan Mannerheim, den bekanta finska sångerskan, utförde olika tonsatta Runebergsdikter, professor Nyblom höll ett minnestal, och ett par af "Fänrik Ståls sägner" framfördes i en af hr Gustaf af Geijerstam för omkring sju år sedan utförd dramatisering, som tills nu fått hvilat i hr Ranfts arkiv. Vi visa här "Molnets broder" — hr de Wahl var hufvudfiguren — Runebergs byst med det sörjande Finland vid sockeln och Sverige räckande upp en lagerkrans. Stämningen i salongen var hela kvällen djup och äkta.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

S. DE C'S KARAVANSERAJ.

Klodd: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre, Skåm—Gbg.

S. de C. (Soeurs de Charité) i Stockholm, det bekanta damsällskapet, som underhåller ett litet sjukhus för fattiga barn samt dessutom bespisar barn och äldre, hade i förra veckan en särdeles lyckad bazar i Handtverksföreningens lokal vid Brunkebergstorg, som tyckes kommit på modet efter Kronprinsessans stora bazar nyligen. Denna gång var scenen österländsk, framställande ett karavan-seraj med en mängd färgrika och pittoreska kostymer. Dr: Sven Hedin hade bl. a. utlånat en del äkta kinesiska dräkter. Arrangören af det hela dr: Folcker hade all heder af sitt verk.

— som i paradiset — — Föreställer mig det skall bli så — — däruppe en gång.

— Han tystnade litet och började så igen.

— Vet knappast om det kan kallas en lycka att ha andats den luften från barndomen ändå. Bli så — ömtålig — — Då man minns hemmet — kärlek — förtroende — uppoftande omtanke för alla — — aldrig ett hårdt ord — — aldrig ett hårdt ord — — Näja! — Man vänjer sig ju vid allt — på sitt sätt. Men — man dör af det — — fast det går långsamt — förfärligt långsamt. — — Det har varit så kallt för mig, ser du. Ingen har kunnat hålla af mig — som mor — — var väl mitt eget fel. — — Men därför blef tanken på brefven — hennes bref, och all kärleken i dem — som en ren sjukdom för mig. Tänkte på dem jämt — längtade efter dem. Och då det blef för svårt — — så kom jag ihåg den gamla vägen öfver taken, som vi brukade som pojkar — — krånglade mig hit i smyg — då det var mån-ljus, så jag kunde se vägen — — och tyckte jag fann frid här — — var hos mor, ser du — — Hos mor — — Brefven lågo ju där — det var så godt som hennes hjärta. Kunde nästan luta huvudet mot dem. Och tänkte kanske jag kunde lyckas skafva undan så mycket af bjälken en gång att jag kunde få in handen — —

— Du — du bor här i närheten då? sporde jag; det hela föreföll mig så underligt — kunde inte rätt fatta eller följa med allt detta.

— Hörnhuset. Du mins. Donald bodde där — Donald Ross.

— Jo, jag mindes — mindes våra hemliga expeditioner öfver taken till kamraten — all ungdomens glädje — mindes det så väl!

— Och där bor du?

— Ja. Min hustru.

— Du är gift?

— Ja — — gift Hon var — — kafésångerska. Nej — han höjde handen som för att hålla tillbaka mina ord — — fråga inte. För långt att berätta. — Omaka — — det är ordet. Det är allt — —. Nog om det. Hon — håller utskänkningsdärnere — du har sett den. Logis för sjömän — — ja — det är litet bullersamt där. Och jag — — jag — ser du — jag är ju alltid i vägen. Det fins just inte plats för mig. — — Då — — hufvaden — det heter ju så —? — inte kan förtjäna nog till sitt eget uppehälle — än mindre åt — — familjen — — då — är det ju inte mycket bevändt med honom, förstår du. Hon är en duktig människa — — på sitt vis — — och jag — — ja, jag går ju bara i vägen. Tar upp plats — till ingen nytta — ser du. Och nu, — se'n bröstet blef så svårt och jag inte längre orkar måla — — Du målar alltjämnt —? sporde jag, för att säga något.

— Inte nu. Orkar inte — — brukade hålla till nere vid hamnen — måla af fartyg — — sjömännen betalade en, två, tre shillings för dem — det var bra förtjänst ibland — — men nu orkar jag inte mer —

är så trött jämt — och så — fick jag ju söka mig hit till mor — då det blef för svårt därborta. Här åtminstone var jag ju — hemma.

— Tala inte mer nu, gamle gosse — sade jag och klappade honom på handen. — Du behöfver hvila. Försök att soffa.

— Jojo men — han behöfde hvila — den långa hvilan, som läker allt. Den kunde inte vara långt borta nu för honom — så mycket förstod jag. Pris, tack och lof!

— Herre Gud — så väl jag såg — förstod det hela; hans afbrutna ord hade varit nog för att låta mig se allt ifsens lidande som i en spegel. Hvert skule vi fattiga syndiga människor ta vägen om vi inte trodde på fortsättning och förklaring — — där borta på Andra Sidan?

— Han föll verkligen i sömn och jag satt bredvid och såg på honom — det smala, fina tärda ansiktet och det stora yfviga grå artisthåret på kudden — där lille Alec Sinclair sofvit barndomens goda sömn så många nätter, med runda röda kinder och långa ljusa lockar — jag mindes det nog!

— Då det led fram på morgonen gick jag ner till tant Flora och berättade henne alltsammans. Well! — Jag sade ju att hon var en praktkvinna. Hon tog emot mig genast, utan krus — förstod naturligtvis att jag inte störde henne så tidigt i onödan. Satt kapprak i sängen och hörde på utan ett ord — förundransvärd att skåda; med gula papiljotter under nattmössan. Då jag slutat, sade hon bara:

— Se ut genom fönstret ett ögonblick, gosse, så jag får ta på mig nattrocken.

— Då den kommit på och allt var anständigt och propert, ringde hon. Betsy kom yrvaken in.

— Skicka pojken genast efter en snickare. Genast, hör hon. Jag betalar extra, om så skulle vara. Skall ta verktyg med sig — och sedan efter doktorn. Hon kan morna sig sedan — gör nu bara som jag sagt. Fort skall det gå.

— Nå, snickaren kom och lady Flora följde honom själf upp på vinden. Det var bara en kort stunds arbete för honom att såga ett fyrkantigt hål i bjälken, där det arma lifvet nedlagt så många natters fåfäng möda. Lady Flora sträckte själf in armen i öppningen och trefvade litet omkring därane.

— Mycket riktigt. Här ligga de, sade hon, i det hon icke utan svårighet halade fram ett stort aflängt, knöligt paket, inslaget i gul vaxduk — fläckadt och mögladt, men oskadadt för öfrigt och ombundet med en terribel massa segelgarn. — Vaxduksbiten ur badrummet, som jag aldrig begrep hvart den tog vägen. Jojo! — det är som jag säger: Vår Herre hade nekat honom sundt förnuft. Men sina bref skall han ha, stackars barn.

— Han sof — låg i ett slags dvala af mattighet — då vi kommo in. I klara kalla morgonljuset såg han ännu mera grå och härjad och sliten ut än han synt mig på natten. Tant Flora stod tyst och vak vid sängen och såg ned på honom en stund; så tog hon af sig glasögonen, torkade dem och satte dem på sig igen. De hade blifvit immiga — jag undrade inte på det. I detsamma vaknade han och slog upp ögonen.

— Välkommen hem, min gosse, sade hon. Och förlåt en gammal kvinna om hon gjort dig mera ondt än hon förstod. Hvarför gick du inte hellre direkt till gamla Flora och sade henne sanningen? — Men du var alltid ett underligt barn —. Där har du hvad dig tillhör.

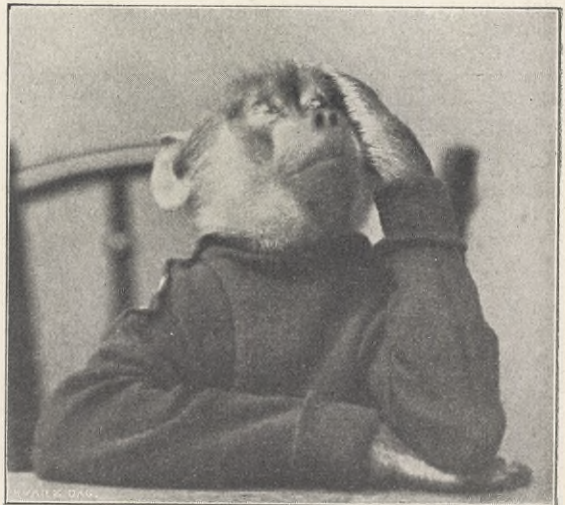
Hon lade paketet på täcket framför honom och klappade honom litet tafatt på kinden — smekningar voro just inte mycket i hennes väg, men det kom från hjärtat i alla fall.

— Mor — mor! — det kom som ett hest skrik ur hans stackars insjunkna bröst. Ögonen blefvo så stora och det kom skarpa röda flammor på kinderna. Han grep paketet med de magra skalfvande händerna, drog det närmare och slog armarne om det som om det varit något lefvande han tryckt intill sig med all den lilla kraft han hade kvar. Ah — mor! — Brefven! —

— Men det var för mycket. Hostan kom igen och med den ett kväfningssanfäll, som så när gjort slut på hans stackars trötta lif med detsamma. Den gången lyckades han emellertid slå sig igenom. Ett par timmar senare låg han där, ren och fin och putsad i hvita bädden — tant Flora och Betsy hade gjort sitt bästa, visste inte hur väl de ville honom — och med alla brefven utbredda på täcket framför sig. De magra darrande händerna famlade oupphörligt bland dem — som om han velat smeka hvartenda blad.

— Doktorn, som undersökte honom, sade oss att han kunde få göra just hvad han helst ville — det betydde detsamma på det stora hela. Hans timmar voro räknade. Kunde man göra dem en smula lättare och ljusare än de eljest skulle blifvit, — nå! — Så mycket bättre.

— Med frun — hustrun — hade jag en liten interview litet senare på dagen. Det var en stor grann fetlagd människa med svart burrig lugg öfver ett par fräcka stickande ögon. Hade nog varit en skönhet i sina dar — nu var hon — så att säga — litet väl öfversvallande — både i ett och annat. — Hade just något kuckel för sig med en lång räkel till irländare som hallflåg öfver disken — hörde sedan att det var hennes medhjälpare vid serveringen och att — — nog sagdt: — hon gifte sig med ho-

Kliché: Bengt Sjöfveersparre.

APAN AUGUST Å SVEATEATERN.

Apan August utgör för närvarande Sveateaterns i Stockholm stora nummer och — huvudstadens glädje. August, som är prydligt klädd i pantalonger och frack, utför tillsammans med sin aplikt grimerande husbonde en hel pantomim, hvarunder August visar sig vara den klokaste af de båda. I hög grad komiskt är att se, huru apan eftertänksamt stöder hufvudet mot handen och antar ett reflekterande utseende, huru hon spelar sin herre flere puts och ögonblicket därpå låtsas vara fullkomligt okunnig om hvad som hänt, o. s. v. Att August verkligen har hum om hvad hon gör tyckes otvivelaktigt. August har för öfrigt om förmiddagarna åkt ut i staden och gjort visiter.

nom sedan — — fast det hör egentligen inte hit. De skratade af full hals åt någon kvickhet de haft för sig just då jag kom in och det var med knapp nöd jag kunde få framföra mitt ärende — som var att mannen råkat ut för en olyckshändelse och att doktorn ansåg det bäst han finge stanna där han var — — jag tyckte det var bäst framställa saken på det viset.

— Jaså, det kräket — var allt hvad hon sade. Hvad har han nu gått och ställt till igen? — Gärna för mig för resten, — — herrskapet behöver inte generera sig. Men kom bara inte sedan och begär att jag skall betala några räkningar för honom. Det är stopp det — så mycket herrn vet.

— »Ska inte besvära er, min fru — — ni kan vara fullkomligt lugn —» sade jag — gjorde min prydligaste bugning och gick. Därmed var den saken afgjord. Alec Sinclair skulle få dö i frid — hur han lefvat kunde jag ungefär tänka m. g.

— — Ja — — det var underliga dagar som nu följde, skall jag säga herrarna. För mig var det just som att bläddra några blad tillbaka i lifsens bok och ta en repetitionskurs i första kapitlen — ofta de vackraste och som det därför är en Guds nåd och skickelse att man så småningom lyckas glömma en smula. Sådant gör både ondt och godt — —

— Jag satt däruppe mest hela dagarna och läste högt i de gamla breven för honom. Själf var han för svag att orka läsa; men han tröttnade aldrig att höra — låg där med hopknäppta händer och de håliga ögonen så stora och klara och våta och bara bad om mer — mer! — — Ja, Herre Gud! — — Så en god kvinna kan skriva då hon har gåfvan att lägga sitt härta i orden — det är ju inte alla som kunna det, förstås. Men Alec Sinclairs mor — — hon hörde till dem som både kunna känna och tala. Gossen hade inte så orätt då han påstod att det var moderns hjärta som låg i förvar åt honom bakom gamla rostiga vatteacisternen på lady Floras vind. Man kände det klappa än. — — Det gamla gula papperet, det bleka bläcket — de talade — de andades — de doftade af kärlek och godhet och tröst och glädje. — — Talte om bönböcker och poetillor! — detta var som att höra en röst från himmelen — det var det.

— Hon var så ifrig, modern, att hennes gosse inte skulle bli främmande för hemmet under långa frånvaron — gjorde sig så mycken kärleksfull möda att sätta honom in i allt därhemma och låta honom känna som om han lefde med dem alltjämt. Allt fanns i breven. — Den stora gamla herrgården — trädgården, med de mossiga fruktträden, af hvilka ett hade så granna röda äpplen — nog mindes han dem? — och trotjänarne — gamle kusken — ladugårdskarlen — mor Lisa — — korna hästarna — — intet var glömdt. — Sommarvind, hö- och blomsterdoft från gröna svenska ängar — vinterlandskap, med granskogar och glittrande snö och rinfrost — kalkbacken, och den lilla kälken, som ingen begagnade nu, — men som smordes så väl för att medarna inte skulle rosta, — och så våren — hela den välsignade glada svenska våren efter långa vintern, med smältande snö på taken — öppet vatten och blå himmel och sol, starar och bofinkar och hvitsippor — — Herre Gud! — — allt, allt drog genom hjärta och minne medan jag läste; — det var som vi blifvit barn på nytt, vi båda — — och allt lifvets sorg och kval bara är en dröm. Ja — — underliga stunder var det. Jag glömmet det aldrig. Det var att vandra genom Dödsskuggans Dal — — och se lifvets ljusaste och mest strålande hägring framför sig — —

— Brevet sträckte sig öfver flera år, förstås; det tog oss ett par, tre dagar att genomgå dem. Jag tror han var fullkomligt lycklig den tiden, stackars Alec — — allt det mörka och svåra som utplånadt ur hans minne — han lefde bara i det närvarande, som på samma gång var det länge, längesedan förflutna — — den ljusa, goda, varma världen, där hans stackars hemlösa hjärta ändtligen fann sig hemma. — Världen i »mors brev». — — Ja se, — vår Herre är aldrig orättvis, fastän det nog kan se så ut ibland. Han kan skänka lika mycken lycka åt en och annan i några få korta stunder som åt andra i ett helt långt lif — — och det han skänkte Alec Sinclair under dessa korta dagar uppvägte nog rätt mycket, det! — —

— — Så hade vi nått slutet af packen — — det var bara ett par brev kvar. Han var ovanligt svag den kvällen — — det föreföll mig som om lifslågan rent af flämtade i staken och kunde slockna hvad stund som helst, men han ville ovillkorligen jag skulle fortsätta med läsningen — bara bad med ögonen så fort jag gjorde min af att sluta — och jag hade inte hjärta att neka honom.

— — Sista brevet var skrifvet strax innan han kom hem.

— — »Det är så underligt att tänka, mitt älskade barn», stod där, »att jag nu inte mera skall behöfva tala till dig på detta sättet, utan få göra det ansikte mot ansikte! — Jag skall inte behöfva sitta här och skriva till min gosse och du inte därtöta och läsa mors brev, för att vi skola känna oss nära hvarandra! — Tänk på det, min Alec, tänk på det! — Det sjunger och jublar inom mig och jag öppnar redan famnen på vid gavel som kunde jag sluta dig i den. Och Gud vare lof, älskade barn, jag vet att du kommer sådan som jag hoppats och bedt att du skulle komma. Du har tänkt på Gud och tänkt på mor — det vet jag! — Ja, välkommen hem, mitt barn, mitt kära, kära barn, — välkommen hem — till mor».

— »Åh mor — — ja! —» Rösten var så svag och hes att jag knappast kunde urskilja orden. Han gjorde en rörelse som för att resa sig i sängen, — hade inte kraft till det — sträckte fram händerna — det kom ett underligt strålande uttryck i det magra ansiktet — så sjönk han tillbaka med en lång suck. Ja! — Det var som jag väntat. Lågan hade flämtat upp i staken för att sedan slockna. Skoltiden var slut. Alec Sinclair hade ändtligen hunnit hem. — Han var död. Och mors brev — dem fick han förstås med sig i kistan.

— Ja! — — så var det med det. Det var slutet på den historien. Hoppas ni inte funnit den för långrandig, gossar, efter som det just inte var någon älskog i den — åtminstone inte af den vanliga sorten. Själf tycker jag nu det är en vacker historia, om jag skall säga sanningen — — Tack för ni hört så vänligt på mig i alla fall — — Se, det är nu så att då man berättar sådana där gamla historier, så börjar alla djupsens källor att flöda — man kommer att tänka på så mycket — — som betyder en hel del för en själf, men som andra kanske inte — — Jaja — ursäkta om jag tröttat er. — Inte? — Nå, det var i alla fall snällt af er att säga så. Heder och tack! — Och nu är månen väl och ordentligt uppe — splendid — — nu kan det vara tid för oss att palla oss af — — om vi inte skall råka osams med turistlan.

— Fred vare med er så länge! — Frid och fröjd! —

SVERIGES UNDSÄTTNINGSEXPEDITION TILL AALESUND.

Den i Göteborg stationerade kanonbåten »Svensksund», Väst-kustens vän i bistra vintertider, har i dessa dagar, till den popularitet den städse åtnjutit i den trakten, vunnit ett allmänt erkännande hvilket från allerhögsta ort tagit sig uttryck. Med en raskhet som förtjänar alla loford beslöt svenska regeringen omedelbart vid underrättelsen om branden i Aalesund att ditsända »Svensksund» med lifsförnödenheter till ett värde af 25,000 kronor. Order härom inlöpte till kanonbåtens chef, Kaptenen Friherre A. C:son Hermelin måndag middag och på kvällen afgick båten med sin last — en om handlingskraft och anordningsförmåga starkt vittnande episod. Till god hjälp voro våra raska landsmän — både öfver och underordnade — i Aalesund, och när de till trots för storm och varningar återvände på bestämd dag — då tillvann sig svensk sjömannaduglighet lo'ord från stormhårdade norska sjöbussar.

HVAR 8 DAG har tagit detta tillfälle återgifva bilder af Väst-kustens kanonbåt jämte chef, officerare, underbefäl och manskap.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöförsvarre.

KANONBÅTEN SVENSKSUND FORCERANDE IS.

1. CHEFEN Å SVENSKSUND, KAPTENEN FRIHERRE A. C:son HERMELIN.
2. LÖJTNANT S. SVINHUFVUD. * * * * *
3. » N. ÅKERBLOM. * * * * *

Kliché: Kem. A.-B. Bunt Sjöförsvarre Sjöman-Öbg.

BEFÅL, UNDERBEFÅL OCH MANSKAP Å KANONBÅTEN SVENSKSUND.

Fotografier tagna för HVAR 8 DAG af fru Anna Backlund, Göteborg.

VÄLTALIGA BILDER FRÅN AALESUND.

Efter fotografi.

Efter fotografi

STRANDGATAN I AALESUND.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Gbg.

1. 2. 3.
AALESUND
I
RUINER.

*

4. STRANDGATAN.

5. NORGES BANK.

*

6. LANDMANDSBANKEN.

*

7. KREDITBANKEN.

HVAR 8 DAG.

Efter fotografi.

TRE AALESUNDBANKER I RUINER.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Gbg.

INSÄND FOTOGRAFIER TILL HVAR 8 DAG

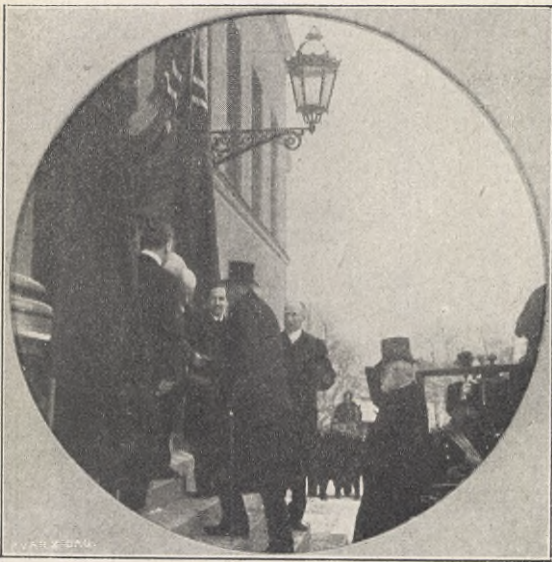
så snart något passerat på Eder plats som kan vara af allmänt intresse. MED FOTOGRAFIERNA — hvilka måste vara tydliga — BÖRA FÖLJA UTFÖRLIGA UPPGIFTER. SKYNDSAMHET ÄR AF STÖRSTA VIKT.

Kostnader ersättas gärna af Red. af HVAR 8 DAG.

FRÅN SABBATSBERGS SJUKHUS'

25-ÅRSJUBILEUM

af hvilken anledning HVAR 8 DAG förut lämnat en serie bilder af sjukhuset, firades den 4 januari i närvaro af konungen, statsministern exc. Boström, statsrådet Westring, o. s. v. Konungen utdelade själf Patriotiska sällskapets guldmedalj åt två sköterskor och en vaktmästare.

H. 8 Dns STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfversparre.

KONUNGENS ANKOMST TILL SJUKHUSET.

EN DJURSKYDDSVÄN.

L. E. BJÖRKMAN.

En af våra verk sammaste djurskyddsvänner, bekant ej endast inom landet, utan äfven i utlandet, Redaktör L. E. Björkman i Borås fyller i dessa dagar 64 år. Egentligen skulle vi — vår vana trogen — ha inväntat det 65 året, men födel-sedagen infaller skottdagen och då taga vi gärna tillfället redan nu visa ett porträtt. Redaktör B. har från trycket utgifvit ett stort antal läsvärda bro-chyrer i till djurvärlden hörande ämnen, speciellt rörande husdjuren. Utlandets djurskyddspress har äfven begagnat sig af B's erfarna penna.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre

L. E. BJÖRKMAN.

Red. B., sedan flere år utgifvare af "Västergötlands Julblad", ämnar i år i dess ställe utgifva en Jultidning för djurvänner.

EN BILD FRÅN RIKSDAGEN.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Krm. A.-B. Bengt Silfversparre Ståhm—Gbe

FRÅN REMISSDEBATTEN DEN 25 JANUARI I ANDRA KAMMAREN, då k. statsverkspropositionen remitterades till statsutskottet.

HVAR 8 DAGS Stockholmsfotograf tog en fotografi från detta tillfälle hvilken vi icke förr fått tillfälle återgifva. Ehuru nu icke "för dagen", skall bilden säkerligen vara af intresse som en hälsning från Andra kammaren. Man igenkänner måhända en del ansikten, och vi namnteckna några af kammarledamöterna: Talmannen, Konsul Svartling (1); v. Talmannen Herr Pehrson i Törneryd (2); Herr Österberg, Eskilstuna (3); Folkskoleinsp. Johanson, Jönk. (4); Prosten Hazén (5); Kontraktsposten Rydelius (6); Bruks-äg. Ekman, Finspong (7); Statsrådet Berger (8); Statsrådet Westring (9); Statsrådet Meyer (10); Rådman Zetterstrand (11); Adjunkt Sterner (12); Generaldir. Nordström (13); Generaldir. Krusenstjerna (14); Ing. Fredholm (15); Dir. E. Wawrinsky (16); Folkskoll. Frid. Berg (17); Adv. John Olsson (18); Dr: David Bergström (19); Adv. K. Staff (20); Red. Branting (21); Borgm. Lindhagen (22); Borgm. Petterson (23); Hemmansäg. Ericson, Ahlberga (24); Bruksdisp. Reuterskjöld (25).

NYA PORTRÄTT FRÅN EUROPAS FURSTEHUS.

Efter fotografi.

AUGUSTA VICTORIA, Kejsarinna af Tyskland.

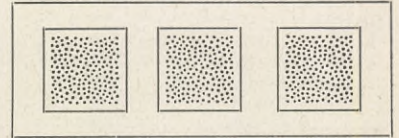
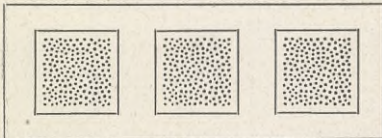
Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografi.

WILHELMINA, Drottning af Nederländerna, jämte sin gemål, Prins HEINRICH.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografi.

WILHELM,
Tyska Rikets Kronprins.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografi.

ALICE, Prinsessa af Albany.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Prins Alexander af Teck, en broder till Prinsessan af Wales, firar i dessa dagar sin förmälning med Prinsessan Alice af Albany, Konung Edwards brorsdotter.

Efter fotografi.

ALEXANDER, Prins af Teck.

Kliché: Bengt Silfverparre.

ETT JUBILEUM.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

KAPPELLMÄSTAREN W. NEUMANN.

Häromdagen kunde den allbekante och högeligen populäre kapellmästaren Waldemar Neumann fira sitt 35-årsjubileum med den svenska publik som under alla dessa år njutit och värderat hvad godt som bjudits dem af det Neumann'ska kapellet. Man må icke underskatta betydelsen af hvad detta verkat till svenskt musklifs fromma. Det finnes ju af stora konsortorkestrar endast de som ha bofäste i Stockholm — annorstädes får man vara tacksam när man kortare tider får höra något alls af instrumentalmusik. Och det är ej endast glada låtar N lockat med — sådana ha visserligen funnits för att lifva sinnena —

nej det är präktiga saker, värdadt utförda, som kanske i början varit kinkiga nog att följa med för en ovan musikpublik, med hvilka N. så småningon tillvunnit sig en popularitet öfver hela landet, hvilken alla förstå och ingen missunnar. Tvärtom — hvar och en tackar för hvad han hört och önskar välkommen åter till sin plats. — F. n. spelar kapellet å Sveasalen, och där blef dess anförare ordentligt firad jubileumsdagen med ovationer och kransar.

BROKIGT UTOMLANDSNYTT.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

I. FELIX DAHN (och fru), den äfven i Sverige kände tyske författaren, blef 70 år den 9 februari.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Og.

II o. III. BILDER FRÅN PORT ARTHUR: Amiral Alexejew med stab samt Röda Korsets depôt.

J. TÖRNBLOM.

Kyrkoherden i Ingatorp, Jonas Törnblom, fyllde den 4 febr. 85 år. Student i Uppsala 38, blef T. komminister i Pelarne 50, i Vimmerby 58 samt utnämndes till kyrkoherde i Ingatorp 65.

N. J. BOSTRÖM.

80 år fyllde den 31 jan. godsägaren Nils Johan Boström å Simmarorp. B. har under 30 år varit ledamot i Riksdagen, under många år landstingsman, kommunalstämmans ordförande samt innehar i öfrigt en mängd andra förtroendeuppdrag.

J. ÖSTERGREN.

60 år fyllde den 2 febr. stallmästaren J. Östergren i Stockholm, hvilket populära ridlära bibringat många tusen af hufvudstadens både äldre och yngre invånare den icke oviktiga färdigheten att kunna tumla sina hästar med skicklighet och behag.

A. BONDESON.

50 år fyllde den 2 febr. den bekante läkaren i Göteborg, med. lic. August Bondeson. I nummer 12 af tredje argängen återfinnes heilsidesporträtt jämte biografi af den populäre läkaren-författaren-vissångaren.

C. THORNGREN.

Dir. Carl Thorngren i Lidköping, fyllde den 30 jan. 55 år. T. är led. af centralstyrelsen för Östergötlands bank, samt af styrelserna för Linköpings sparbank, Allm. hypotekskassan för Sveriges städer o. Östgöta stadshypoteksf. (ordf.). Stadsf. o. landstingsman. Ord. eller st.-led. i flera bolag och inrättningar.

C. W. NORSTRÖM.

Kyrkoherden i Östra Hoby, Carl Wilhelm Norström, fyllde den 28 jan. 75 år. Prästvigd 55, kyrkoherde i Röke och Torup 69, i Hoby 78.

A. W. ANGEL.

65 år fyllde den 3 febr. tyske vice konsulin i Halmstad, i. d. riksdagsmannen A. W. Angel. Mångårig led. af stadsfullmäktige.

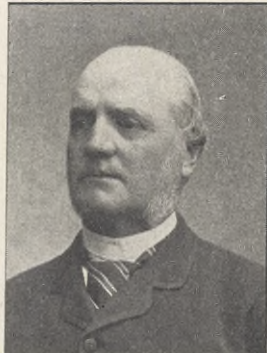
H. G. SCHUBERT.

Firman H. G. Schubert, innehafvare Harald Gunnar Schubert, i Stockholm, firade den 1 jan. sitt 10-årsjubileum.

E. BRANDBERG. †

F. d. rektorn i Skara Ernst Brandberg, afled den 2 febr. därstädes, 87 år gammal. B. blef student 39, rektor vid Sätters skola 42 och vid Nora skola 49. Vid 2-klassiga pedagogien i Nora blef B. rektor 63 och beviljades afsked från denna befattning 84 då han flyttade till Skara.

A. O. ANSTRIN. †

Nyligen afled i Stockholm f. d. handlanden Alfred Oskar Anstrin, öfver 80 år gammal. A. innehade i öfver 40 år en mycket ansedd manufakturaffär i Norrrobazaren, hvilken byggnad, som bekant, nu för det nya riksdagshusets skull håller på att skattas åt förgångelsen.

A. G. KOSKULL. †

Den 29 jan. afl. i Stockholm artisten frih. Anders Gustaf Koskull, 73 år gammal. K. stud. målarkonsten i Düsseldorf åren 52-62. Sistnämnda är blef han agré vid Akademien för de fria konsterna och 68 ledamot af densamma. Under 60- och 70-talen var han mycket produktiv och var då mycket uppskattad såsom målare.

G. DRÖGEMÜLLER. †

Den 4 febr. afled i Göteborg förre bryggeriägaren Georg Drögemüller i en ålder af öfver 72 år. D. som var född i Lybeck, flyttade 67 till Göteborg där han inköpte Göteborgs bryggeri hvilket han innehade till 89, då D. sålde det till det då bildade bolaget Göteborgs Förenade Bryggerier, numera uppångat i A.-B. J. A. Pripp & Son.

PORTRÄTTGALLERI

A. E. STRÖM. †

Den 28 jan. afled i Stockholm f. kaptenen vid Dalregementet Anton Engelbrekt Ström. L. blef 60 underlöjtnant, 65 löjtnant och 78 kapten.

C. F. ERIKSON. †

Praktis. läk. i Göteborg med. lic. Carl Fredrik Erikson afled den 3 febr., 51 år gammal. E. var den förste specialisten i Göteborg i hals-, näs- och öronsjukdomar, på hvilket område han ansågs som ovanligt skicklig.

N. JOHANSSON. †

Den 2 febr. afled i Stockholm dekorationsmålaren Natanael Johansson, 64 år gammal. I sin ungdom kamrat med Nils Forsberg, hade J. till specialitet dek. af fartyg, och flera af den svenska handelsflottans förnämsta ängf, liksom åtskilliga utländska, hade fått sin dekorativa utstyrel af J.

G. ANDERSSON. †

Rådmanen i Ulricehamn Gustaf Andersson, afled d. 25 jan. i Sthlm, 62 år gam. A., som under ett halft sekel tillhört Ulricehamns samh. blef 82 rådman därst., tillhörde stadsfullmäktige, var ordf. i drätselkammaren samt medlem i en hel del bankinrätt. Den afledne har donerat stora belopp till såväl staden s. ensk.

»KRONPRINSESSAN LOVISAS VÅRDANSTALT FÖR SJUKA BARN.»

Detta, det bekanta barnsjukhuset i Stockholm, kunde förliden vecka fira 50 årsdagen af sin tillvaro, hvilket emellertid skedde utan många ceremonier.

Det var den 6 febr. 1854, som sjukhuset, då beläget i en nyuppförd byggnad i hörnet af Handverkare- och nuvarande Schéelegatan, kunde öppna sina portar för allmänheten. Det hade till stor del tillkommit genom bidrag från höga och låga, rika och mindre bemedlade, och dåvarande kronprinsessan Lovisa var företagets beskyddarinna.

Att börja med rymde sjukhuset blott 30 sängar, hvartill kom en afdelning på 10 sängar för barn, som ledo af smittosam sjukdom. År 1860 ökades sängantalet till 60, sedermera bildades en förening i och för anstaltens uppehållande, och i början på 1880-talet kunde rätt betydande tillbyggnader uppföras, så att sjukhuset kunde rymma 80 sängplatser. Stockholms stad hade redan från 1871 lämnat ett årligt bidrag.

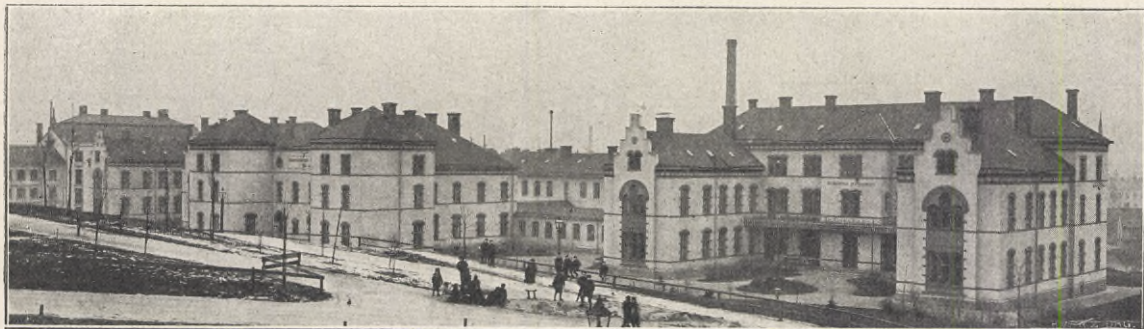
Anstalten hade från början till syfte icke blott att gifva läkarehjälp åt sjuka barn, utan äfven att vårda sådana, om hvilkas vederfående föga eller intet hopp fanns. Redan tidigt hade anstalten äfven utvecklats från endast sjukhus till poliklinik och undervisningsanstalt. Då det blef omöjligt att bereda plats för alla inträdessökande, inrättades nämligen poliklinisk konsultation med kostnadsfria råd och delvis också läkemedel. Polikliniken delades sedermera i två afdelningar, hvaraf den för invärtes sjukdomar

1886 öfverflyttades till annan lokal. På de båda poliklinikerna behandlas nu årligen omkring 5,000 barn.

Numera är »Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn» äfven en klinisk undervisningsanstalt, hvarmed fö hållandet är följande:

År 1876 hade den bekante svenske läkaren i Brasilien Regnell skänkt ett belopp af 20,000 kr. till en kirurgisk klinik på anstalten med bestämmelse att kliniken skulle ortnas af Karolinska institutet, som också fick sunmans förvaltning om hand. År 1885 utsträcktes den kliniska undervisningen så att lärarne i pediatrik vid institutet fingo tillstånd att å sjukhuset hålla med cinsk klinik. Samtidigt delades sjukhuset i en medicinsk och en kirurgisk afdelning med hvar sin öfverläkare af hvilka den på kirurgiska afdelningen aflönas genom Regnells donation. Medicinska afdelningens öfverläkare skall vara e. o. professorn i pediatrik vid Karolinska institutet F. n. äro vid anstalten anställda sex läkare, af hvilka öfverläkaren prof Wærn är direktör för sjukhuset, docenten Floderus öfverläkare för kirurgiska afdelningen och d:r Fürstenberg föreståndare vid medicinska polikliniken.

Redan vid 1890 talets början voro lokalerna alltför trånga och olämpliga. 1891 uppläts därför af stadsfullmäktige en tomt på Kungsholmen — dock mot vilkor, att tre fjärdedelar af platserna i de allmänna rummen, minst 60 sängar, skulle kostnads

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KRONPRINSESSAN LOVISAS VÅRDANSTALT FÖR SJUKA BARN.

Kliché: Kem. A.-B., Bengt Sjöfernsparre Sthlm.—Gbg

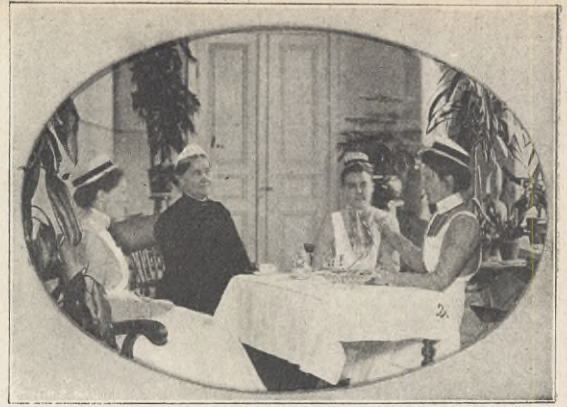

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

Öfverläkaren, Professor JONAS WÆRN.

fritt upplåtas åt sjuka barn från Stockholm — och den 1 dec 1899 blef det nya präktiga sjukhuset vid Polhemsgatan invigd af konung Oscar. Det rymmer omkring 150 sängar, och antalet patienter uppgår numera till omkring 1,000 om året. Omkring fyra femtedelar häraf vårdas gratis. Från 1900 har anstalten haft att tillgå ett anslag af stadsfullmäktige på högst 20,000 kr., mot vilkor att själf bestrida ungefär tredubbla beloppet och att upplåta 78 sängar åt medelösa sjuka barn från Stockholms samt minst 20 åt betalande sjuka från Stockholms stad.

Allmänheten har alltid i hög grad understött det populära barnsjukhuset. I gåfvor och testamenten har det under årens lopp mottagit mer än million, och kronprinsessans stora bazar 1903 inbringade icke mindre än 86,000 kr.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

FÖRESTÅNDARINNAN (1) och ÖFVERSKÖTERSKAN (2).

Öfverläkaren professor Jonas Wærn är född 1849 i Bergsjö socken i Helsingland. Han blef 1869 student i Uppsala, 1874 med. kand, 1878 med. lic. och 1885 med. d.r. W. tjänstgjorde redan 1877—78 som andre läkare vid »Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt», var vidare bl. a. 1880—84 underläkare vid Allmänna barnhuset, förordnades 1884 att förestå e. o. professuren i pediatrik vid Karolinska institutet och blef 1885 ord. innehafvare af denna professur.

1885—92 uppehöll W. omväxlande med professor Medicin läkarevården å den medicinska afdelningen vid »Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt» och blef sedan, på grund af de här ofvan nämnda förändrade vilkoren för klinikens hållande, öfverläkare vid anstaltens medicinska afdelning.

H. 8 Dag. STHOLMSPHOTOGRAF.

INTERIÖRER FRÅN KRONPR. LOVISAS VÅRDANSTALT FÖR SJUKA BARN. Nederst: Prof Wærn (X) gör stora ronden.

Kliché: Kon A.-B. Bengt Sjöforsparre Stilm.—Og